

Les negociacions de pau a l'Afganistan en un any decisiu

María Villellas Ariño

Investigadora de l'Escola de Cultura de Pau de la UAB

Núm. 8 Novembre 2020

**Apunts ECP de
Conflictes i Pau**

Resum

2020 ha estat un any decisiu per als processos de pau que tenen lloc a l'Afganistan. Al febrer, després d'unes llargues negociacions entre el Govern dels EUA i els talibans plenes de no pocs obstacles, avenços i retrocessos, s'aconseguia un acord pel qual Washington es comprometia a una retirada militar progressiva de país a canvi que els talibans asseguressin que des de territori afganès no s'anaven a planificar ni perpetrar atacs terroristes contra interessos nord-americans. Al setembre es va iniciar el diàleg intraafganès que reuneix a Qatar a el Govern afganès i els talibans en un procés que representa una oportunitat única, però que haurà de fer front a nombrosos obstacles i que difícilment aconseguirà resultats tangibles en el curt termini. La participació de les dones i la consolidació del reconeixement als seus drets és un dels principals reptes als quals s'haurà de fer front. Els avenços en els processos han vingut acompanyats d'una reducció de la violència armada al país, encara que els talibans han protagonitzat importants atacs armats que posen en qüestió el seu compromís per tal del conflicte armat per la via negociada. El context de pandèmia i la victòria de el partit demòcrata a les eleccions dels EUA obren també interrogants sobre el futur incert de el procés de pau.

L'any 2020 ha estat un any decisiu per a l'Afganistan. Després de dècades de guerra, les negociacions de pau a diferents nivells entre els actors més rellevants del conflicte armat van començar a donar alguns fruits importants. Al febrer, després d'unes llargues negociacions entre el Govern dels EUA i els talibans,¹ plenes de no pocs obstacles, avenços i retrocessos, s'aconseguia un acord pel qual el govern nord-americà es comprometia a una retirada militar progressiva de país a canvi que els talibans asseguressin que des de territori afganès no s'anaven a planificar ni perpetrar atacs terroristes contra interessos nord-americans. El procés va estar a punt de fracassar en diverses ocasions, i va travessar una important crisi quan poc abans d'oficialitzar l'acord entre l'administració nord-americana i els talibans als EUA, el president Donald Trump va cancel·lar la seva signatura al setembre de 2019. No obstant això, l'acord entre els EUA i talibans es va aconseguir diversos mesos després, obrint la porta al fet que el procés intraafganès pogués donar començament. La insurgència talibana sempre s'havia mostrat enormement reticent a dur a terme negociacions amb el Govern afganès, a qui ha qualificat com a "titella" en múltiples ocasions. No obstant això, l'acord amb els EUA, que accedia a la principal reivindicació talibana de les últimes dècades, la retirada militar estrangera de país, feia més factible el diàleg intraafganès.

1. Vegeu el resum sobre Afganistan a Escola de Cultura de Pau, *Negociaciones de Paz 2020. Análisis de tendencias y escenarios*, Icaria Editorial, 2020.

L'acord entre talibans i els EUA, el principi de la fi del conflicte armat?

L'acord assolit al febrer de 2020 va ser el resultat d'un any de negociacions entre talibans i els EUA, després de l'acord marc que ambdues parts van aconseguir al gener de 2019 i que va donar lloc a converses sobre les condicions perquè els EUA retirés les seves tropes de país, al mateix temps que els talibans es comprometien a garantir que el territori afganès no seria utilitzat per grups terroristes per a les seves accions en contra dels EUA.² Les delegacions talibana –encapçalada per mul·là Baradar Akhund– i nord-americana –liderada pel diplomàtic d'origen afganès Zalmay Khalilzad–, van avançar en la concreció dels detalls de l'acord i, a l'agost, les negociacions semblaven haver cristal·litzat en un acord la signatura va ser sorprenentment cancel·lada pel mateix Trump, adduint un atemptat que havia causat la mort d'un soldat nord-americà a Kabul. S'havia previst que l'escenari de la signatura de l'acord fos Camp David, als EUA, donant lloc a la retirada de 5.400 soldats nord-americans durant un període de 135 dies posteriorment a l'acord. No obstant això, la cancel·lació de la signatura al setembre de 2019 no va impedir que les converses entre les dues delegacions prosseguissin en els mesos posteriors i finalment al febrer de 2020 es va aconseguir l'acord. La signatura de l'acord va venir precedida per una reducció de la violència durant els set dies previs, condició perquè aquest pogués ser ratificat de manera formal per les parts. L'acord assolit estableix un calendari de 14 mesos per a la retirada de totes les tropes nord-americanes i una reducció inicial a 8.600 soldats en els 135 dies que ja s'havien pactat anteriorment.³ Per part talibà, a més del compromís de no permetre l'ús de territori afganès per a activitats terroristes en contra dels EUA –impedint el reclutament, entrenament i captació de fons per part de grups terroristes–, també s'assumia l'inici d'un procés de diàleg intraafganès, encara que sense reconèixer la legitimitat de l'actual govern afganès.⁴ L'acord inicial contempla el començament d'aquestes negociacions intraafganeses per el 10 de març de 2020

i en paral·lel, la posada en llibertat de 5.000 presos talibans i 1.000 presoners en mans dels talibans.

El diàleg intraafganès, un procés ple de dificultats

Així doncs, un cop que els EUA i la insurgència talibana van aconseguir l'acord, s'obria una oportunitat única al temps que incerta, per a un procés en mans afganeses que permeti una reducció de la violència i condueixi a reformes estructurals tan necessàries en un país sumit en dècades de conflictivitat armada i greus violacions als drets humans de la població civil. Els mesos posteriors a la signatura de l'acord van ser escenari d'incertesa sobre les possibilitats reals per al diàleg intraafganès. L'inici del procés previst per al març es va retardar alhora que la violència tornava a escalar, incloent atemptats a Kabul, capital afganesa, i enfrontaments armats intensos entre les forces de seguretat afganeses i la insurgència talibana. Durant els nou primers mesos del 2020 es va produir la mort de 2.177 civils com a conseqüència del conflicte armat segons les xifres recollides per la missió de Nacions Unides al país, UNAMA, i 3.822 civils van resultar ferits.⁵ Aquestes xifres, que representen una reducció del 30% en el nombre de víctimes en comparació amb l'any anterior i la xifra més baixa durant aquest període des de l'any 2012 d'acord amb l'UNAMA, donen compte de l'elevada intensitat de la violència armada al país.⁶

El 45% d'aquestes morts van ser atribuïdes a l'acció talibà i el 23% a les forces de seguretat afganeses. A més, cal assenyalar que algunes anàlisis van apuntar que la reducció en la mortalitat de civils es va deure a la reducció de l'activitat de ISIS, l'inici de la retirada de les forces nord-americanes i la disminució de les accions ofensives de les forces de seguretat afganeses, i no tant a una reducció en les accions armades talibans.⁷

El retard en l'inici del procés intraafganès es va deure fonamentalment als desacords en l'execució del pacte per a l'alliberament dels presos i presoners. No obstant

Al febrer es va assolir un acord entre el Govern dels EUA i els talibans per a la retirada de les tropes nord-americanes de país i el cessament de les activitats terroristes contra els EUA

2. Vegeu "Las negociaciones entre talibanes y EEUU, ¿una oportunidad para la paz en Afganistán?" a Escola de Cultura de Pau, *Alerta 2020. Informe sobre conflictos, derechos humanos y construcción de paz*, Icaria Editorial, 2020.

3. Després de la signatura de l'acord l'OTAN va anunciar una retirada parcial de les tropes Internacionales desplegadas al país en el marc de la missió Resolute Support, pasando de 16.000 a 12.000 soldados a Afganistan. OTAN, *Media Backgrounder. NATO-Afghanistan relations*, juny de 2020.

4. Worden, S., U.S., *Taliban Sign Historic Agreement—Now Comes the Hard Part. Can Afghans and the Taliban come together and forge a political settlement?*, USIP, 2 de març de 2020.

5. UNAMA, Afghanistan. Protection of civilians in armed conflict. Third quarter report: 1 January to 30 September 2020.

6. Segons la classificació de l'Escola de Cultura de Pau, Afganistan travessa un conflicte armat d'alta intensitat, que són aquells que provoquen més de 1.000 víctimes mortals anuals a més de normalment afectar a porcions significatives del territori i la població i implicar a un número important d'actors (que estableixen interaccions d'aliança, confrontació o coexistència tàctica entre ells), Escola de Cultura de Pau. *Alerta 2020! Informe sobre conflictos, derechos humanos y construcción de paz*. Barcelona: Icaria, 2020.

7. Kate Clark, "Behind the Statistics: Drop in civilian casualties masks increased Taliban violence", *Afghanistan Analysts Network*, 27 d'octubre de 2020.

això, també es van produir alguns episodis d'acostament, com l'alto el foc bilateral de tres dies al mes de maig coincidint amb la festivitat religiosa d'Eid al-Fitr durant el qual el Govern va accedir a la posada en llibertat de 2.000 presos després l'anunci de cessament d'hostilitats per part dels talibans i que va ser reciproc per les forces de seguretat. La qüestió dels presos i la persistència de la violència van bloquejar i van obstaculitzar un major acostament entre les parts, tot i les pressions diplomàtiques per part dels EUA.

En paral·lel, la crisi política governamental després de les eleccions presidencials celebrades al setembre de 2019 també va contribuir al clima d'estancament. La victòria per part de president Ashraf Ghani va ser disputada pel seu principal oponent a les urnes, Abdullah Abdullah, i no es va resoldre fins al mes de maig de 2020, quan es va assolir un acord de repartiment de poder pel qual Ghani assumia la presidència del país i Abdullah seria l'encarregat de capitanejar una eventual negociació amb els talibans com a líder de l'Alt Consell Nacional per a la Reconciliació. L'acord posava fi a la disputa entre tots dos que havia portat al fet que en el mes de març es celebraran sengles preses de possessió de la presidència de Govern afganès, tot i que el suport internacional havia estat majoritàriament per Ghani.

El desbloqueig de la crisi política va obrir les portes a l'inici del procés intraafganès, que es va escenificar el 12 de setembre a Doha, en presència del secretari d'Estat nord-americà, Mike Pompeo, i destacats representants de Govern afganès, incloent a Abdullah Abdullah. Les dues parts van desplaçar als seus equips negociadors a Doha, integrats per 21 membres cada un d'ells.⁸ Per part de Govern, les negociacions de pau quedaven en mans de dues entitats. En primer lloc, l'equip negociador governamental, encapçalat per Masum Stanekzai, que ha ocupat diferents càrrecs governamentals, compta amb experiència en negociacions prèvies amb els talibans i és considerat com proper i lleial al president Ghani. Aquest equip està integrat per persones que representen diferents faccions polítiques i senyors de la guerra de país, reflectint al mateix temps diversitat ètnica i geogràfica. Quatre dones formen part de l'equip: Fawzia Kufi, Fatema Gailani, Habiba Sarabi i Sharifa Zurmati. En paral·lel als negociadors a la taula, l'Alt Consell per a la Reconciliació Nacional supervisa el procés i orienta

l'equip negociador, encapçalat per Abdullah Abdullah, com a resultat de l'acord per a la formació de Govern. No obstant això, algunes anàlisis apunten que aquest organisme va néixer desproveït de poder suficient com a conseqüència de la rivalitat política entre Ghani i Abdullah i que podria ser escenari de tensions internes que podrien afeblir el diàleg.⁹

Per part talibà l'equip negociador, liderat per Abdul Hakim i amb Sher Mohammad Abbas Stanikzai com la seva mà dreta, és enterament masculí i reuneix alguns dels principals dirigents religiosos, militars i jurídics talibans, amb un perfil més elevat que l'equip governamental. La delegació inclou al grup conegut com "els cinc de Guantánamo", antics presos a la base nord-americana i que van participar en les negociacions amb el Govern dels EUA que van portar a l'acord de febrer.

Per facilitar el procés, cada equip negociador va establir un grup de contacte que havia d'elaborar un codi de conducta per a les converses. Com assenyala la Afghanistan Analysts Network, les negociacions es van iniciar amb bon clima, però de seguida van emergir alguns dels temes que han bloquejat majors avenços en el procés. Primer, el lloc que ocupa l'acord entre els EUA i els talibans com a marc de referència per al diàleg intraafganès.

Els talibans el consideren com un punt de partida essencial per a les converses, però el Govern, que no va formar part de les negociacions que li van donar lloc no vol que aquest acord sigui la pedra angular sobre la qual es construeixi un nou procés i va posar sobre la taula diferents alternatives, incloent que les negociacions parteixin de la Loya Jirga Consultiva o que estiguin basades en l'"interès nacional de l'Afganistan". En segon lloc, un altre tema conflictiu de procediment ha estat la proposta talibana que les negociacions estiguin basades en la interpretació jurídica islàmica Hanafi, escola islàmica sunnita a la qual s'adhereixen majoritàriament els talibans, però que exclouria a sectors de la població afganesa no sunnites. Si bé inicialment les negociacions van començar sense facilitació externa, davant la insistència talibana de rebutjar participació estrangera, després de setmanes de bloqueig les parts van acordar que Qatar assumís un paper facilitador que desbloquegés el procés.

Més enllà de les qüestions de procediment, serà decisiu conèixer els detalls de l'agenda negociadora entre les

8. Per a un llistat complet i les biografies de tots els integrants dels equips negociadors vegeu: Christine Roehrs, Ali Yawar Adili i Sayed Asadullah Sadat, *Two Parties Too Wary for Peace? Central questions for talks with the Taliban in Doha*, Afghanistan Analysts Network, 11 de setembre de 2020; Susannah George, Aziz Tassal i Haq Nawaz Khan, "Shadow politicians, clerics and Soviet-era fighters: The Taliban's team negotiating peace" *The Washington Post*, 30 de setembre de 2020.

9. Christine Roehrs, Ali Yawar Adili i Sayed Asadullah Sadat, *Two Parties Too Wary for Peace? Central questions for talks with the Taliban in Doha*, Afghanistan Analysts Network, 11 de setembre de 2020.

dues parts. El fet de les negociacions s'iniciessin sense una fase prèvia exploratòria en la qual acordar qüestions metodològiques i arribar a alguns acords previs de caràcter procedimental, com succeeix en nombroses converses i que permet un començament més sòlid, afegeix dificultats a un procés amb múltiples fragilitats.¹⁰ Dos temes centrals orientaran el procés. En primer lloc, la possibilitat o no d'un alto el foc i de la reducció de la violència i els enfrontaments constants que han caracteritzat el conflicte armat en els últims anys. El Govern afganès desitja i pressiona perquè s'aconsegueixi un alto el foc el més aviat possible. De fet, la manca de compromís talibà amb la reducció de la violència ha estat un factor d'allunyament entre ambdues parts en els últims anys. La reactivació del procés de pau i la major implicació directa de Govern nord-americà han tingut com a conseqüència que després d'anys sense que fos possible cap acord d'alto el foc, el 2018 s'aconseguís el primer alto el foc entre les forces de seguretat afganeses i la insurgència talibà des de la invasió nord-americana de país el 2001, que va tenir una durada de tres dies i que el 2020 en tres ocasions s'aconseguissin acords de cessament el foc o de reducció de la violència: el 22 de febrer es va iniciar un període de set dies de reducció de la violència, requisit per a la signatura de l'acord; al maig, durant la festivitat d'Eid al-Fitr es va produir un breu alto el foc de tres dies, anunciat pels talibans i seguit pel Govern; i finalment, a l'agost, coincidint amb la festivitat d'Eid al-Adha, es va produir un nou anunci d'alto el foc de tres dies, que també va rebre una resposta governamental positiva.

No obstant això, són nombroses les veus que adverteixen de la falta de compromís genuí per part de la insurgència talibana amb la reducció de la violència, ja que, com es va assenyalar anteriorment, la disminució de la violència al país durant 2020 no s'explica per un declivi en l'activitat armada talibana. D'altra banda, amplis sectors de la societat civil es mostren enormement escèptics respecte a la voluntat talibana de implicar-se en la construcció de pau al país i adverteixen que podrien estar aprofitant els processos de negociació per consolidar el seu poder en àmplies zones de l'Afganistan i reforçar les seves capacitats militars amb la retirada de les tropes nord-americanes, aprofitant la fragilitat de les forces de seguretat afganeses.

Altres aspectes fonamentals de les negociacions tenen a veure amb reformes legals i constitucionals i la integració talibà en el sistema polític de país. Els

Quatre dones formen part de la delegació governamental en les negociacions de pau, que no compten amb presència femenina en les files talibans

talibans segueixen sense reconèixer de forma oberta i explícita la legitimitat de l'actual Govern, el que ha estat un obstacle en les últimes dècades per aconseguir avanços en la resolució del conflicte per la via pactada.

La voluntat talibà de dur a terme reformes de calat profund ve acompanyada per una falta de claredat en quins serien aquestes reformes i fins on haurien d'arribar, incloent el futur de la mateixa Constitució afganesa de 2004, fruit de Loya Jirga Constitucional celebrada després de la invasió del país pels EUA. L'ambigüitat talibana obeeiria segons diferents anàlisis de la falta de debat a les files talibans al respecte com a estratègia per preservar la unitat interna.¹¹

La participació de les dones en el procés

La participació de les dones en el procés de negociacions amb els talibans s'ha convertit en un tema de gran importància gràcies a les organitzacions de dones que en les últimes dècades han pressionat reivindicant el seu dret a la participació. Les diferents negociacions que han tingut lloc en les últimes dècades han exclòs sistemàticament a les dones, que encara que han experimentat algunes lleus millores en el reconeixement als seus drets des de la caiguda de el règim talibà, no han aconseguit les transformacions estructurals a la seva situació que van protagonitzar els discursos internacionals que volien legitimar la intervenció militar nord-americana al país. No obstant això, i malgrat l'hostilitat del context, les dones han reivindicat una participació activa i significativa de forma repetida en qualsevol procés de pau entre el Govern afganès i la insurgència talibana.

L'any 2015 va marcar un punt d'inflexió amb la reactivació dels contactes exploratoris amb els talibans encaminats a iniciar les negociacions de pau que s'han materialitzat en 2020. En aquest moment va tenir lloc un fet especialment significatiu per a la participació de les dones en el procés de pau amb la trobada a Oslo entre representants talibans amb una delegació de nou dones, entre les quals hi havia parlamentàries, integrants de l'Alt Consell per a la pau i defensores dels drets humans. La trobada va ser facilitada pel Govern de Noruega com a part del seu suport al procés de pau a l'Afganistan, però no va tenir un caràcter oficial i va ser qualificada de preliminar. Les dones no van participar en qualitat de representants del Govern afganès. El portaveu

10. Andrew Watkins, *Intra-Afghan Negotiations Set to Begin*, International Crisis Group, 11 de setembre de 2020.

11. International Crisis Group, *Taking Stock of the Taliban's Perspectives on Peace*, International Crisis Group, Report 311/Àsia, 11 d'agost de 2020.

talibà, Zabiullah Mujahid, va reconèixer que la reunió havia tingut lloc, però va assenyalar que les discussions eren informals i que no podien ser categoritzades com negociacions de pau. Més enllà del grau d'oficialitat de la trobada, aquesta va tenir un valor simbòlic innegable. A més, aquest mateix any va tenir lloc també una altra trobada directa entre talibans i dones en el marc d'una reunió informal a Qatar organitzada per Pushwag Council que va comptar amb la participació d'una delegació del Govern afganès -que incloïa a diverses dones- i una altra talibana. L'antiga parlamentària Malalai Shinwari va mantenir converses directes amb els talibans durant la reunió i va relatar que aquests havien fet referència als drets de les dones en diverses ocasions afirmant que no s'oposaven a la participació política de les dones i el propi text de conclusions de la trobada recollia que tots els assistents havien remarcat la importància de el dret a l'educació per a homes i dones.

En els últims anys les dones s'han mobilitzat de forma constant presentant propostes per a la construcció de la pau al país i exigint la materialització del seu dret a la participació. Aquests esforços han rebut un tímid suport per part de la comunitat internacional, amb més determinació per part d'alguns actors, com el cas de les representacions diplomàtiques que es van dirigir al Govern afganès per reclamar la participació de les dones en les negociacions: Austràlia, Canadà, Dinamarca, Alemanya, Països Baixos, Noruega, Suècia i el Regne Unit, així com la delegació de la UE,¹² enfront d'altres que han ignorat aquestes reivindicacions en la seva acció diplomàtica a l'Afganistan, com ha succeït en el cas de el mateix Govern nord-americà. De fet, després de la signatura de l'acord de pau entre el Govern dels EUA i els talibans al mes de febrer, l'organització Afghan Women Network va emetre un comunicat en què reclamava la participació de les dones en la configuració de tots els

acords de pau al país i mostraven la seva preocupació per les declaracions de la delegació talibà a Doha.¹³ No obstant això, assenyalaven que esperaven que la signatura de l'acord obrís el diàleg intern en la societat afganesa i reclamaven un alto el foc permanent i general. Així doncs, el nomenament de quatre dones com a part de la delegació negociadora responia a diversos factors: la creixent capacitat de pressió de les organitzacions de dones afganeses, la pressió per part d'alguns actors de la comunitat internacional davant d'un Govern dependent de l'ajuda exterior i a el mateix temps el tímid compromís expressat amb els drets de les dones pel mateix president Ghani.

Quin lloc ocuparan les víctimes?

Dècades de violència armada al país i de gravíssimes violacions als drets humans han deixat un llegat que no pot ser eludit en el procés de pau. Els nivells flagrants d'impunitat incrementen enormement la desconfiança de la societat respecte a la genuïna voluntat i compromís de les parts amb el procés de pau. Així doncs, s'obre un important interrogant sobre com s'abordaran les violacions als drets humans comeses en el marc de el procés. Tot i que el compromís de les parts amb qualsevol procés de justícia post-acord que abordi aquesta qüestió és mínim en el moment en què s'inicien les negociacions, diferents organitzacions han posat sobre la taula propostes que recullen aprenentatges d'altres processos, i que les parts farien bé de tenir en compte. Així, i partint d'experiències com les negociacions de pau a Colòmbia amb les FARC, en què les víctimes van jugar un paper rellevant i van tenir capacitat d'incidència en l'acord final, organitzacions de drets humans proposen la creació de mecanismes formals i informals que permetin a les víctimes aportar els seus testimonis a el procés.¹⁴

12. New Delhi Times, *Add Women to Peace Talks, EU and Others Tell Taliban, Afghan Government*, 5 de juny de 2020.

13. Afghan Women Network, *Women's remarks on the US-Taliban agreement*, 1 de març de 2020.

14. Ehsan Qaane, *The Intra-Afghan Peace Talks: Warring parties negotiate, victims of war are excluded*, Afghanistan Analysts Network, 16 d'octubre de 2020.

Conclusions

Les negociacions de pau entre el Govern afganès i la insurgència talibana iniciades després de la signatura d'un acord per part talibà amb el Govern dels EUA representen una oportunitat única per iniciar un procés de construcció de pau en un país devastat per dècades de violència, violacions de drets humans i divisió. Després de l'acord que comportarà la retirada de les tropes nord-americanes desplegades al país i d'una part important de les tropes sota mandat OTAN, el diàleg intraafgnès esdevé fonamental per aconseguir un acord que permeti la reducció de la violència, la fi de les violacions dels drets humans en el marc del conflicte i pactes polítics de caràcter inclusiu. No obstant això són múltiples els obstacles a què s'haurà de fer front en el futur proper, tant en el marc de el propi procés de diàleg, com pel que fa a la situació general de país, en un context global de pandèmia que agreuja les condicions de precarietat extrema en què viu gran part de la població de país. El futur del procés de pau és enormement incert com a conseqüència de la forta desconfiança entre les parts enfrontades, així com per la permeabilitat de el procés a les crisis polítiques que periòdicament escalen a l'Afganistan i que dificulten la cohesió interna de l'equip negociador governamental.

D'altra banda, per avançar cap a un procés sostenible i transformador, la situació dels drets humans al país, i particularment dels drets de les dones no pot ser eludida, sinó que ha de ser abordada en profunditat, posant a prova tant el compromís de les parts amb la construcció d'un futur comú per a la societat afganesa, com la seva capacitat per posar sobre la taula propostes creatives a el temps que pragmàtiques i realistes. La comunitat internacional, per la seva banda, té el repte d'acompanyar un procés la garantia d'èxit depèn en gran part de poder desenvolupar-se sense condicionaments externs que no serien acceptables per als talibans ni per a gran part de la societat afganesa. A el mateix temps, en un conflicte amb un grau d'internacionalització tan elevat com l'afganès i en què la geoestratègia ha estat un factor decisiu en el seu desenvolupament en les últimes dècades, seria ingenu pensar que el procés pugui tenir èxit al marge de la influència dels actors regionals i internacionals. El resultat de les eleccions als EUA sens dubte obre també alguns interrogants sobre la posició de la nova administració, ja que el Partit Demòcrata s'ha caracteritzat històricament per un major intervencionisme internacional. La societat civil afganesa reclama amb insistència la fi de la violència armada i l'inici d'una nova etapa en pau al país. Govern i talibans tenen davant seu una oportunitat històrica per canviar el rumb de país i iniciar el llarg camí cap a la construcció de la pau.

Aquesta publicació està subjecta a una llicència de Creative Commons. Es permet la reproducció total o parcial, la distribució i la comunicació pública de l'obra, sempre que no sigui amb finalitats comercials, i sempre que es reconegui l'autoria de l'obra original. No es permet la creació d'obres derivades.

El contingut d'aquesta publicació és responsabilitat exclusiva de l'Escola de Cultura de Pau i no reflecteix l'opinió de l'ACCD ni de la Generalitat de Catalunya.

ecp escola de cultura de pau

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Escola de Cultura de Pau
Parc de Recerca, Edifici MRA,
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra (Espanya)
+34 93 586 88 42
pr.conflict.escolapau@uab.cat
escolapau.uab.cat

Amb el suport:

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Generalitat de Catalunya

@escolapau

EscolaPau